

Stichting Museum Nieuwpoort

BELEIDSPLAN 2023 - 2026

versie 1.0 dd. 27-12-2023

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
1. Introductie Museum Nieuwpoort.....	4
2. Visie/Missie van de Stichting Museum Nieuwpoort.....	4
3. Doel van de Stichting Museum Nieuwpoort.....	5
4. Situatie november 2023.....	5
4.1 Organisatie Stichting Museum Nieuwpoort.....	5
4.2 Activiteiten.....	5
4.3 Doelgroepen.....	8
4.4 Partners.....	8
4.5 Promotie.....	8
4.6 Verzekeringen.....	8
4.7 Financiën.....	9

Inleiding

Nieuwpoort is een pittoreske vestingstad in de Alblasserwaard met een rijke geschiedenis. In het jaar 1283 kreeg Nieuwpoort stadsrechten. De ontwikkeling van deze stad aan de Lek is sterk beïnvloed door het water. Museum Nieuwpoort is gehuisvest in een uniek Rijksmonument, namelijk het uit 1697 stammend voormalig stadhuis op de Dam in het historische vestingstadje Nieuwpoort, gemeente Molenlanden aan de rivier de Lek. Dit stadhuis is gebouwd op een overkluizing van de Haven

met aan de achterzijde een Waaggebouw. Onder het Waaggebouw bevindt zich als onderdeel van de verdedigingswerken een inundatiesluis zodat de omliggende landerijen in oorlogstijd onder water konden worden gezet. Inunderen = land ter verdediging onder water zetten. Destijds maakte het voormalig stadhuis een wezenlijk onderdeel uit van de Oude Hollandse Waterlinie. De ligging van Nieuwpoort in de polder Alblasserwaard en het altijd aanwezige overstromingsgevaar benadrukken ook nu nog de historische relatie met het water. De ANWB waardeert Nieuwpoort als een van de mooiste vestingsteden van Nederland (bron: ANWB).

Deze **historische relatie van Nieuwpoort met het water** staat dan ook centraal in dit beleidsplan.

Het Rijksmonument is eigendom van de gemeente Molenlanden. In 2021 is het gebouw door de gemeente Molenlanden ingrijpend verbouwd. In maart 2022 is het gebouw feestelijk geopend in combinatie met de aftrap van het jubileumjaar 350 jaar Oude Hollandse Waterlinie (OHW) in Nieuwpoort. Het gehele gebouw is toegankelijk voor mindervaliden/rolstoelgebruikers, voorzien van een lift, verduurzaamd ('van het gas af') en geheel gemoderniseerd. Niet voor niets spreekt men over *het pareltje van de Alblasserwaard*. Dit voormalige stadhuis is ook als maquette te bewonderen in Madurodam te Den Haag. De openingszin op de website van het museum luidt: **'ONTDEK DE SCHATTEN** van Nieuwpoort'. Hierover leest u meer bij Introductie Museum Nieuwpoort.

Stichting Museum Nieuwpoort is een initiatief van de Historische Kring Nieuwpoort (HKN) en is dankzij een nauwe samenwerking tussen gemeente Molenlanden en Historische Kring Nieuwpoort dd. 30 mei 2022 opgericht.

In dit beleidsplan presenteert de Stichting Museum Nieuwpoort het meerjarenbeleid t/m 2026. Het bestuur van Stichting Museum Nieuwpoort heeft haar best gedaan om de lezer van dit beleidsplan een lezenswaardig en informatief document aan te bieden. Voor vragen is het bestuur bereikbaar via info@museumnieuwpoort.nl

1. Introductie Museum Nieuwpoort

In Museum Nieuwpoort nemen wij jong en oud op een interactieve manier mee terug in de tijd. Een tijd met veel strijd, verwoestingen, bezettingen en wederopbouw. 1672 staat bekend als het rampjaar. Verschillende personages vertellen over het ontstaan van Nieuwpoort, de woelige middeleeuwen, het rampjaar 1672 én over het geheim van Nieuwpoort.

Na het rampjaar wordt Nieuwpoort een moderne vesting en maakt het deel uit van de landsverdediging: de Oude Hollandse Waterlinie (OHW).

Reis terug in de tijd, volg de tijdlijn en zie de geschiedenis van Nieuwpoort door de ogen van bijvoorbeeld Willem Paen, architect van de vesting, Johan de With, commandant van de schutterij en de boeren. Wat hebben zij te maken met de schatten van Nieuwpoort? Ontdek het in Museum Nieuwpoort!

Maquette, Oude Hollandse Waterlinie en tijdlijn Nieuwpoort

Ontdek de historische straten en gebouwen van Nieuwpoort van boven. Met fraaie projecties is de maquette geen moment hetzelfde. Laat u meevoeren in de verhalen over de rol van Nieuwpoort in de Oude Hollandse Waterlinie. Geniet in de luisterstoelen van de bibliotheek en betreed de sfeervolle filmkamer.

Wisseltentoonstelling

Naast de vaste tentoonstelling zijn er ook wisselende exposities in Museum Nieuwpoort. Bij de heropening in maart 2022 was dit 'Leven met het water'.

Openingstijden

De openingstijden van het museum worden vermeld op de website (www.museumnieuwpoort.nl) en aangepast aan het seizoen.

2. Visie/Missie van de Stichting Museum Nieuwpoort

Stichting Museum Nieuwpoort (nader aan te duiden met SMN) vindt het belangrijk dat de cultuurhistorische waarden betreffende de vesting Nieuwpoort en de omliggende Alblasserwaard door exposities in het museum te delen met de huidige doelgroepen en door te geven aan toekomstige generaties.

SMN wil een bijdrage leveren aan het levend houden van de herinnering en de verhalen over de historische vesting Nieuwpoort en de omliggende Alblasserwaard.

Dit verhaal zal op interactieve wijze worden verteld vanuit de geschiedenis en de cultuur van de omgeving in relatie met de van tijd tot tijd de wisselende rol van het water; bij overstromingen een vijand, tijdens het dagelijks leven en gedurende belegeringen een vriend.

Op deze wijze wil SMN het gevoel van identiteit van de streekbewoners versterken. Dit beleidsplan sluit aan bij en is in overeenstemming met het door Historisch Collectief Molenlanden geformuleerd museumbeleid.

3. Doel van de Stichting Museum Nieuwpoort

Het doel van SMN staat als volgt opgenomen in de oprichtingsakte:

- De exploitatie van Museum Nieuwpoort in Nieuwpoort;
- Het tegen vergoeding verlenen van ondersteunende diensten aan de gemeente Molenlanden inzake het promoten van de gemeente Molenlanden, het promoten van Nieuwpoort en beheer en exploitatie van het oude stadhuis van Nieuwpoort;
- Het verrichten van alle werkzaamheden die van belang zijn of verband houden met de exploitatie van genoemd museum, haar collectie en het oude stadhuis van Nieuwpoort, al dan niet in samenwerking met Historische Kring Nieuwpoort en andere verenigingen of stichtingen.
- De stichting heeft niet ten doel het maken van winst.

4. Situatie november 2023

4.1 Organisatie Stichting Museum Nieuwpoort

Het stichtingsbestuur bestaat uit minimaal vijf (maximaal zeven) bestuursleden met taakverdeling (voorzitter, secretaris en penningmeester) en aandachtsgebieden (zoals gebouwbeheer, externe relaties, vrijwilligers). Tenminste één bestuurslid is tevens bestuurslid van de Historische Kring Nieuwpoort. De bestuurders worden benoemd door het bestuur van de Historische Kring Nieuwpoort. De samenstelling van het bestuur wordt vermeld op de website van de Stichting Museum Nieuwpoort. Ten behoeve van het samenstellen van exposities wordt het bestuur ondersteund door de Tentoonstellingscommissie. Vrijwilligers doen dienst als gastvrouw / gastheer / suppoost. Tevens zijn vrijwilligers actief op gebied van communicatie/PR/marketing en schoonmaak. In totaal zijn ongeveer 30 vrijwilligers actief bij Museum Nieuwpoort.

4.2 Activiteiten

4.2.1 Vaste tentoonstelling

Centraal in het museum staan de maquette (bij de entree), het overzicht van de Oude Hollandse Waterlinie en de tijdlijn van het stadje Nieuwpoort (1e verdieping van het Waaggebouw). Wij zijn bijzonder trots op onze maquette! Hier ontdekt de bezoeker de historische straten en gebouwen van Nieuwpoort van boven. Met fraaie projecties is de maquette geen moment hetzelfde. We werken aan het uitbouwen van de presentatie van de maquette met marcherende soldaten, vaarbewegingen in de grachten en kanonnen die bulderen.

4.2.2 Museumwinkel

In Museum Nieuwpoort is een beperkt aantal boeken te koop. Deze boeken zijn uitgegeven voor de Historische Kring Nieuwpoort, aangevuld met boeken die in lijn liggen met de onderwerpen in de tentoonstelling(en) in het Museum.

4.2.3 Bibliotheek

In de bovenzaal van Museum Nieuwpoort is de bibliotheek van de Historische Kring Nieuwpoort ondergebracht. De bibliotheek is toegankelijk tijdens de openingstijden van het Museum. Uitgeleende boeken worden bijgehouden in een register dat bij de receptie te raadplegen is.

4.2.4 Filmzaal

In de filmzaal kunnen bezoekers aan het Museum een keuze maken uit een aantal films die beschikbaar gesteld zijn door de Stichting Oude Hollandse Waterlinie. Bij wijziging van de tentoonstelling(en) kunnen de films aangepast worden.

4.2.5 Wisselexposities

De tentoonstellingscommissie organiseert cultuurhistorische exposities zoals 'Leven met het water' (2022) 'Schatten van de vuilnisbelt - Vondsten uit het verleden van Groot-Amers' (2022) en 'De waterwolf slaat toe - Watersnoden in de Alblasserdam' (2023). Museum Nieuwpoort heeft geen eigen collectie. Voor de tentoonstellingen gebruikt zij objecten, documentatie en onderzoek uit de collectie van de HKN. In geval van hiaten in deze collectie, kan zij een beroep doen op andere instanties/organisaties in de regio.

4.2.6 Groepen en rondleidingen

Stichting Museum Nieuwpoort organiseert (ook buiten openingstijden) in het museum rondleidingen en ontvangt groepen. In samenwerking met Historische Kring en Stadsboerderij Vredbest is een aantal arrangementen ontwikkeld. Vooral de rondleidingen door stadsgidsen van het gidsengilde Corvus zijn een succes. Op deze manier kan een geheel op de wensen van de klant afgestemd programma worden opgesteld.

4.2.7 Huwelijk en geregistreerd partnerschap

Stadhuis Nieuwpoort is een trouwlocatie. Hier kunnen huwelijken + geregistreerd partnerschap gesloten worden. Op jaarbasis vinden ongeveer 40 huwelijken plaats. Aanmelding gaat via gemeente Molenlanden (huwelijk@jouwgemeente.nl). Locatie en trouwambtenaar kunnen zelf gekozen worden. Stichting Museum Nieuwpoort heeft in de dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Molenlanden opgenomen om het gastvrouw-gastheerschap bij een huwelijk + geregistreerd partnerschap uit te voeren. De stichting ontvangt hiervoor een vergoeding.

4.2.8 Uitvoerende werkzaamheden

SMN is verantwoordelijk voor het uitvoeren van dagelijks beheer, klein (preventief) onderhoud, schoonmaakwerkzaamheden en het leveren van bijkomende diensten van het Stadhuis in Nieuwpoort.

4.2.9 Educatieve activiteiten voor scholen

In samenwerking met het Erfgoedhuis Zuid-Holland en Cultuurkwaliteit Alblasserwaard is een Educatief Programma ontwikkeld rondom de Oude Hollandse Waterlinie. De activiteiten worden gedeeltelijk in Museum Nieuwpoort uitgevoerd en gedeeltelijk buiten. Bij de tentoonstellingen kunnen aanvullende activiteiten voor kinderen georganiseerd worden. Jaarlijks werkt Museum Nieuwpoort mee aan de Open Monumenten Klassendag. Deze wordt op de vrijdag vóór de landelijke Open Monumentendag georganiseerd. Museum Nieuwpoort leidt op de Open Monumenten Klassendag één of meerdere scholen rond in Museum Nieuwpoort, waarbij de aandacht met name uitgaat naar het monumentale stadhuis uit 1697.

Voor de educatieve activiteiten wordt nauw samengewerkt met:

- Vrijwilligers die de klassen begeleiden
- Cultuureducatie met Kwaliteit <https://www.cultuurkwaliteit.nl/>
Deze organisatie heeft de website www.spoorzoekers.cultuurlessen.nl ontwikkeld. Scholen kunnen daar hun lessen downloaden en aanvullende activiteiten boeken (waaronder bezoek aan musea, rondleidingen of lessen in de klas).
- Platform educatie vanuit het Historisch Collectief Molenlanden
- Comité Open Monumentendag Molenlanden
- Erfgoedhuis Zuid-Holland

4.3 Doelgroepen

4.3.1 Museumbezoek

Om inzicht te krijgen over de (woonplaats) van bezoekers houdt het museum de postcode van bezoekers bij. Museum Nieuwpoort richt zich op onderstaande potentiële museumbezoekers :

- (Met name per fiets) passerende bezoekers Nieuwpoort
- In de regio verblijvende gasten (o.a. gezinnen) op parken/B&B-verblijven
- Belangstellenden (o.a. inwoners Molenlanden/Alblasserwaard) streekhistorie
- Mindervaliden/rolstoelgebruikers
- Scholen (educatie)

Een deel van het bestuur volgt het traject Ken uw gast. Dit traject wordt aangeboden door Gemeente Molenlanden en uitgevoerd door Bureau voor Ruimte en Vrije tijd in Arnhem.

4.3.2 Huwelijk / Geregistreerd Partnerschap activiteiten

Zoals hiervoor bij 4.2.7 is vermeld richt SMN zich op stellen die hun huwelijk of geregistreerd partnerschap in de prachtige trouwzaal van stadhuis Nieuwpoort willen sluiten. Hiertoe is een samenwerking aangegaan met de gemeente Molenlanden. Een van de activiteiten voor 2024 is om de bekendheid van de trouwlocatie verder te promoten.

4.4 Partners

SMN stelt zich actief op om de banden in het stadje Nieuwpoort aan te halen. Zo is er samenwerking met Historische Kring Nieuwpoort, Stadsboerderij Vredebest, gemeente Molenlanden, Stichting Nieuwpoort 700Plus, Stichting Vestingstad Nieuwpoort, Nieuwpoort NU, Klankbordgroep Nieuwpoort/Langerak, horeca Nieuwpoort, gemeente Molenlanden.

Museum Nieuwpoort is aangesloten bij het Historisch Collectief Molenlanden en participeert in het Regionaal museum overleg (Alblasserwaard/Vijfheerenlanden). Museum Nieuwpoort kan voor kennis, publicatie en netwerk een beroep doen op Erfgoedhuis Zuid-Holland. Het Erfgoedhuis Zuid-Holland zet zich in voor het behouden, benutten en beleven van het cultureel erfgoed van Zuid-Holland.

Met musea in de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en de Krimpenerwaard worden contacten onderhouden.

4.5 Promotie

SMN beschikt over een website www.museumnieuwpoort.nl en is gelinkt aan diverse andere (musea) websites. Museum Nieuwpoort is actief op X (voorheen: Twitter) en deelt een Facebookpagina met de Historische Kring Nieuwpoort. De website wordt actueel gehouden door het plaatsen van recente relevante informatie, zoals over exposities en evenementen. SMN onderhoudt contacten met regionale radio/tv en kranten/weekbladen. Het streven is om minimaal 1x per half jaar in de uitzending van regionale radio/tv iets te vertellen over het museum.

4.6 Verzekeringen

Museum Nieuwpoort heeft voor haar vrijwilligers een Meerkeuzepolis Vereniging/Stichting afgesloten (aansprakelijkheid). Daarnaast kan een beroep gedaan worden op de collectieve aansprakelijkheidsverzekering voor vrijwilligers bij de Gemeente Molenlanden.

4.7 Financiën

4.7.1 Werving en beheer van gelden

Entreegelden

Stichting Museum Nieuwpoort ontvangt entreegelden van bezoekers, al dan niet in combinatie met een rondleiding door het museum.

Arrangementen

SMN heeft in samenwerking met Historische Kring Nieuwpoort en Stadsboerderij Vredebest Nieuwpoort een aantal arrangementen ontwikkeld. Zo'n arrangement kan bestaan uit ontvangst van een groep in de stadsboerderij, een rondleiding door vestingstad Nieuwpoort onder leiding van een stadsgids en bezoek en rondleiding door het museum.

We zien in toenemende mate belangstelling van bijvoorbeeld bedrijven/instellingen die Nieuwpoort aandoen voor een (personeels)uitje en families die een familiedag in Nieuwpoort organiseren of verjaardag of jubileum vieren.

Daarnaast zoekt SMN samenwerking met Bed & Breakfast-bedrijven in de regio. Een mooi voorbeeld hiervan is de samenwerking met B&B en Groepsaccommodatie Het Groene Wout uit Goudriaan.

Sponsoring

Als jonge stichting ziet SMN absoluut het belang van sponsoring. De eerste contacten zijn gelegd en hebben al geresulteerd in afspraken met sponsors. Een van de bestuursleden houdt zich bezig met Europese, landelijke, provinciale, gemeentelijke, regionale cultuurhistorische instanties dan wel particuliere fondsen ten behoeve van advisering, subsidies en financiering.

Fondsenwerving

Na de voorbereidingen in de eerste helft van 2023 is Stichting Museum Nieuwpoort in de zomer van 2023 actief gestart met fondsenwerving. Hieronder de highlights:

Maatregelenpakket Erfgoedlijnen Zuid-Holland (Oude Hollandse Waterlinie)

In juli 2023 heeft SMN een projectvoorstel ingediend bij de Erfgoedlijn van de provincie Zuid-Holland. Onderdeel van het voorstel is om het museum kids-vriendelijker te maken en moderne VR-technologie toe te passen.

Waarderingssubsidie vrijwilligersorganisatie Gemeente Molenlanden

SMN heeft in oktober 2023 bij gemeente Molenlanden een aanvraag ingediend voor een waarderingssubsidie als tegemoetkoming in de kosten van de activiteiten voor de eigen leden en/of inwoners van de gemeente Molenlanden.

Erfgoedvrijwilligers (Cultuurfonds)

Eind november 2023 wordt een aanvraag ingediend bij Het Cultuurfonds (voorheen: Prins Bernhard Cultuurfonds) voor verbeteren akoestiek in het museum (beleving bezoekers + arbeidsomstandigheden voor de suppoosten).

Vrienden van het museum

Begin 2024 gaat SMN starten met Vrienden van het museum. Dit betreft een jaarlijkse bijdrage van € 50,00. Vrienden van Museum Nieuwpoort ondersteunen het museum bij de ontwikkeling, verdieping, verbreding en verbreiding van de kennis van de geschiedenis en cultuur van Nieuwpoort en directe omgeving. Te denken valt aan nieuwe wisselexposities, toepassen van nieuwe technologieën (VR-brillen) en aanpassen van de maquette.

Dienstverleningsovereenkomst

Gemeente Molenlanden heeft met SMN een dienstverleningsovereenkomst (dvo) afgesloten. Op basis van deze dvo levert SMN diensten zoals gastvrouw-gastheerschap bij huwelijken en diverse gebouwgebonden werkzaamheden. De bijzondere trouwlocatie wordt door SMN gepromoot.

Giften

Verder is SMN afhankelijk van giften van derden. In december 2023 wordt een aanvraag ingediend bij de Belastingdienst voor het verlenen van de ANBI-status (Algemeen nut beogende instelling).

4.7.2 Administratie en personeel

Het beheer van de verkregen inkomsten en het bijhouden van de financiële administratie wordt gedaan door de penningmeester. Een vrijwilliger ondersteunt hierbij. Er wordt één bankrekening aangehouden waarop de inkomsten worden gestort en waarvan de bestedingen worden gedaan. Beheer vindt plaats op basis van planning & control (begroting, budgettering en financiële evaluatie in de vorm van de jaarrekening). Bij iedere bestuursvergadering wordt als vast agendapunt de financiële positie van de stichting besproken. De uitgaven die de stichting wil gaan doen worden ter goedkeuring tijdens de bestuursvergadering voorgelegd.

Stichting Museum Nieuwpoort heeft geen vast personeel in dienst. Alle werkzaamheden worden verricht door de bestuursleden en vrijwilligers. De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. SMN streeft ernaar dat de beheerkosten in een redelijke verhouding staan met de bestedingen ten behoeve van haar doelstellingen.

4.7.3 Vermogen en bestedingsbeleid Stichting Museum Nieuwpoort

Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door subsidies en andere bijdragen, schenkingen, erfstellingen en legaten, verkoop van entreebewijzen, producten en/of goederen, vergoedingen voor verleende diensten en alle andere verkrijgingen en baten. De stichting kan erfstellingen slechts aanvaarden onder het voorrecht van boedelbeschrijving.

SMN houdt niet meer vermogen aan dan nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden ten behoeve van haar doelstellingen.

SMN besteedt de verkregen inkomsten conform haar doelstelling en de in dit beleidsplan beschreven activiteiten.